

Nr 355.

Av herr **Hansén**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående omreglering av folkskoleinspektionen.

Beträffande folkskoleinspektionen på Gottland yttrar folkundervisningskommittén, att med hänsyn till de lokala förhållandena denna inspektion näppeligen kan ordnas på samma sätt som på fastlandet; kommittén har därför funnit det lämpligt, att ett visst belopp, förslagsvis 2,000 kronor, måtte ställas till Kungl. Maj:ts disposition att användas för ändamålet.

Domkapitlet i Visby har i avgivet yttrande över kommitténs förslag i berörda del uttalat såsom sin mening, att, om en förändring av inspektionen över folkskolorna i stiftet skulle ske, den helst borde gå ut på anställandet av endast en inspektör, som vore särskilt utbildad i pedagogiskt avseende och hade att ägna sin hela eller huvudsakliga verksamhet åt inspektionen.

Kungl. Maj:ts befallningshavande i Gottlands län å sin sida har polemiserat mot den av folkundervisningskommittén uttalade uppfattningen, att Gottland icke skulle kunna förenas med någon del av fastlandet till ett inspektionsområde, och finner i varje händelse den besparing, kommittén åsyftat att vinna genom den föreslagna anordningen för Gottland vara alltför obetydlig för att motivera ett undantag från en såsom riktig och betydelsefull ansedd grundsats, nämligen att folkskoleinspektionen för framtiden i regel anordnas såsom en huvudsyssla, åt vilken folkskoleinspektören har att odelat ägna sig.

Departementschefen har även funnit svårigheter yppa sig vid folkskoleinspektionens ordnande på Gottland. Emellertid anser han, att något slutligt avgörande av frågan icke nu behöver träffas, alldenstund Gottland icke tillhör de delar av landet, där en omreglering av inspektionen redan under år 1914 skulle genomföras.

Då Gottland i överensstämmelse härmed icke medtagits bland de 21 inspektionsområden, för vilka omreglering enligt Kungl. Maj:ts framlagda

Bihang till Riksdagens protokoll 1913. 4 saml. 163 häft. (Nr 355—356.)

proposition nr 206 föreslagits skola äga rum, skulle frågan om öns folkskoleinspektion således fortfarande stå öppen.

Mig synes dock, att svårigheterna att ordna berörda fråga icke minskas genom ett uppskov. Om också ön i flera fall på grund av sitt avskilda läge i någon mån blir tillbakasatt för andra landsändar, bör den ej behandlas styvmoderligt, då det gäller en så viktig angelägenhet som folkundervisningen. Jag tillåter mig därför påyrka, att inspektionsfrågan redan nu ordnas. Att ön blir ett eget område finner jag nödvändigt, även om inspektören på grund av något mindre arbete bör åtnöjas med lägre avlöning, än vad som föreslagits för inspektörerna å fastlandet. Jag har tänkt mig, att lönen för inspektören å Gottland borde sättas till 2,000 kronor och tjänstgöringspengar till 1,000 kronor i lägsta lönegraden med en höjning av 350 kronor i lön och 150 kronor i tjänstgöringspengar inom var och en av de båda övriga lönegraderna eller samma belopp, vad ålderstilläggen beträffar, som föreslagits för övriga inspektörer och i likhet med dessa 300 kronor såsom ersättning för expenser.

Med anledning av Kungl. Maj:ts nådiga proposition nr 206 och under hänvisning till det anförda, får jag vördsamt hemställa,

att Riksdagen ville besluta, att Gottland skall utgöra ett eget inspektionsområde, att till den där anställde folkskoleinspektören, vilken skall inneha sin befattning såsom ensamsyssla, skall från och med 1914 utgå avlöning i tre lönegrader å 1) 2,000 kronor, 2) 2,350 kronor, 3) 2,700 kronor jämte tjänstgöringspengar å respektive 1,000 kronor, 1,150 kronor och 1,300 kronor, samt att till nämnde tjänsteman skall utgå ersättning för expenser med 300 kronor:

att de villkor och bestämmelser, som komma att gälla för övriga folkskoleinspektörer, skola vara tillämpliga även å här ifrågavarande inspektör.

Därest detta mitt förslag vinner beaktande, torde vederbörande utskott föreslå erforderlig höjning i det av Kungl. Maj:t äskade anslaget.

Stockholm den 26 april 1913.

Th. Hansén.